

Styrende dokument	Prosess: Føre tilsyn	Instruks
Utarbeidet av: babir		Utgave: 5
Sist endret: 23.06.2020	Prosesseier: Karen Johanne Baalsrud	ePhorte saksnr: 2009/168744-115 og 2015/212897

Instruks for dyrevernnemndene

1. Formål

Lov om dyrevelferd § 30 sier om dyrevernnemndene: «Mattilsynet oppnevner dyrevernnemnder for å ivareta lekmannsskjønnet i dyrevelferdsarbeidet. Nemndene er en del av Mattilsynet.»

Denne instruksjonen skal sikre at Mattilsynet kan bruke dyrevernnemndenes lekmannsskjønn etter lov om dyrevelferd på en god, enhetlig og kostnadseffektiv måte.

Med lekmannsskjønn menes i denne instruksjonen vurderinger nemndas medlemmer gjør på bakgrunn av kunnskap og holdninger som er representative for ansvarlige personer med praktisk erfaring fra dyrehold.

2. Virkeområde

Instruksjonen gjelder dyrevernnemndenes organisatoriske plassering i Mattilsynet og nemndenes hovedansvarsområder, herunder utnevning, myndighet, arbeidsområde, arbeidsmåte og drift.

3. Myndighet

Når dyrevernnemnda deltar på inspeksjoner sammen med Mattilsynets inspektører, har de samme rett til adgang til sted etter dvl § 18 og adgang til opplysninger mv. etter dvl § 19 som Mattilsynets inspektører.

Dyrevernnemnda har ikke myndighet til å gjennomføre selvstendige inspeksjoner.

Dyrevernnemnda har ikke myndighet til å fatte enkeltvedtak.

Reglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) av 10. februar 1967 gjelder så langt de passer også for medlemmer av dyrevernnemndene. Dette gjelder blant annet reglene i forvaltningsloven § 6 om habilitet, § 11 punkt d om nedtegning av opplysninger og § 13 om taushetsplikt. Denne oppregningen er ikke uttømmende.

Nemndene skal opptre høflig og med god rolleforståelse i utøvelsen av vervet. Mattilsynets [etiske retningslinjer](#) gjelder for dyrevernnemndene så langt de passer.

4. Arbeidsområde

Avdelingssjefen skal benytte dyrevernnemnda der det er behov for lekmannsskjønn i vurdering og håndtering av dyrevelferdssaker. Det gjelder både for deltakelse i inspeksjoner og for vurderinger basert på dokumentene i en sak.

a) Inspeksjoner

Avdelingssjefen bestemmer om ett eller flere medlemmer av dyrevernnemnda skal delta på en planlagt inspeksjon. Myndigheten til å bestemme dette kan delegeres til en inspektør som er ansvarlig for den aktuelle inspeksjonen.

Inspektøren(e) og nemndas medlem(mer) skal gjennomføre inspeksjonen sammen og observere forholdene i fellesskap. De skal være enige om observasjonene de har gjort. Inspektøren har ansvaret for å notere observasjonene på observasjonsskjemaet. Det skal fremgå av skjemaet at dyrevernnemnda har deltatt på inspeksjonen.

Etter at inspeksjonen er gjennomført, skal dyrevernnemndas medlem(mer) gjøre sine selvstendige vurderinger av observasjonene, basert på sitt lekmannsskjønn. Vurderingene skal formuleres og begrunnes skriftlig, og skal beskrive hvorfor observasjonene oppfattes som avvik fra gjeldende normer for akseptabel dyrevelferd. Inspektøren er ansvarlig for at nemndas vurderinger legges ved saken.

b) Andre saker

Avdelingssjefen bestemmer om nemnda skal bes om å uttale seg om andre saker om dyrevelferd, basert på sakens dokumenter. Minst 2 medlemmer skal stå sammen om uttalelsen på vegne av nemnda, og bør konsultere resten av i nemnda om uttalelsen. Eksempler på aktuelle saker er interne og eksterne høringer, vurderinger av bekymringsmeldinger og prioriteringer av risikobasert tilsyn.

c) Hva dyrevernnemnda skal uttale seg om

Nemndas uttalelser basert på lekmannsskjønnet er særlig verdifullt der regelverket gir stort rom for skjønn. Dette gjelder særlig:

- hvorvidt normen for akseptabel dyrevelferd er brutt i saker der regelverket ikke gir spesifikke krav (eks. tynne dyr, skitne dyr, uegnet levemiljø)
- hvorvidt lovbruddet er så alvorlig at det bør brukes inngripende virkemidler
- hvorvidt mindre alvorlige lovbrudd har pågått så lenge at virkemiddelbruken bør trappes opp (kronisk dårlige dyrehold)

Dyrevernnemnda skal ha deltatt på inspeksjon i dyreholdet hvis de skal uttale seg om behovet for å fatte vedtak om forbud mot aktiviteter.

d) Bruk av dyrevernnemndas vurderinger

Dyrevernnemndas vurderinger basert på lekmannsskjønnet skal ligge ved saken.

Mattilsynet skal dokumentere hvordan nemndas vurderinger er brukt, men er ikke bundet av dem. Lekmannsskjønnet kommer i tillegg til de juridiske og veterinærfaglige vurderingene når saken skal avgjøres.

5. Gjennomføring av inspeksjoner og håndtering av dokumenter

Mattilsynets inspektør skal lede inspeksjonen og utformer tilsynsrapporten. Inspektøren skal sørge for at dokumenter utarbeidet av dyrevernnemnda blir arkivert på saken i Mattilsynets elektroniske arkivsystem.

Dyrevernnemnda skal ikke ha eget arkiv, og nemndas medlemmer skal ikke lagre på private lagringsmedium personopplysninger eller bilder som er tilknyttet oppdraget som nemndsmedlem, lenger enn høyst nødvendig. Slike opplysninger skal leveres til Mattilsynet så snart som mulig og senest innen 2 måneder, og deretter slettes fra det private lagringsmediet. Overleveringen av elektronisk og skriftlig materiale, utskrift av bilder o.l. skal skje på den måten Mattilsynet bestemmer. Når nemnda overfører dokumenter (herunder bilder mv) elektronisk til Mattilsynet, skal kun saksnummer benyttes, for å identifisere saken og sikre personvernet. Opplysninger som kan identifisere dyreeieren, skal ikke sendes på e-post.

Vurderinger av krav om innsyn i dokumenter utarbeidet av dyrevernnemnda er avdelingssjefens ansvar.

6. Organisatoriske bestemmelser

Medlemmer av dyrevernnemnda er ikke ansatt i Mattilsynet, men utnevnt til et verv.

Mattilsynets regiondirektør fastsetter antall dyrevernnemnder i regionen og hvilken avdeling den enkelte nemnd skal tilhøre. Hver nemnd skal bestå av minst tre medlemmer.

Regiondirektøren fastsetter om det skal oppnevnes flere enn tre medlemmer i en nemnd. Avdelingssjefen utpeker en kontaktperson i nemnda.

Dyrevernnemnda er underlagt avdelingssjefens budsjett- og fagansvar. Dyrevernnemnda er ikke underlagt avdelingssjefens instruksjonsmyndighet ved utøvelsen av lekmannsskjønnet.

Medlemmene i dyrevernnemndene skal signere erklæring om taushetsplikt og om at de forplikter seg til å følge denne instruksjonen.

7. Utnevning og fratreden

Regiondirektørene oppnevner dyrevernnemndene i sin region. Medlemmene oppnevnes for 4 år av gangen.

Medlemmene skal være bosatt innenfor den aktuelle avdelingens geografiske myndighetsområde. Det skal oppnevnes folk med kunnskap om og interesse for dyrevelferd og med praktisk erfaring fra dyrehold. Kjennskap til offentlig forvaltning og lokalkunnskap om dyrehold kan vektlegges. Medlemmene bør ha gode evner til å kommunisere med folk. Ingen skal utnevnes mot sin vilje. Det bør unngås at alle medlemmene i nemnda byttes ut samtidig. Mattilsynets ansatte kan ikke oppnevnes.

Kommunen har forslagsrett om medlemmer fra sin kommune. Regiondirektøren innhenter forslagene fra de relevante kommunene. Lokale organisasjoner som representerer husdyrnæringen og sports- og kjæledyr, dyrevernonorganisasjoner og andre relevante organisasjoner, bør også inviteres til å foreslå medlemmer.

Avdelingssjefen sammenstiller informasjonen om aktuelle kandidater fra sitt område og sender sin innstilling til regiondirektøren om medlemmer til dyrevernnemnda ved sin avdeling.

Regionen har ansvar for å gi opplæring av nemndas medlemmer før utførelse av vervet starter.

Dersom et medlem av dyrevernnemnda fratrer sitt verv i løpet av sin fungeringstid, skal regionen oppnevne et nytt medlem for resten av perioden.

Ved grove eller gjentatte brudd på denne instruksjonen kan regiondirektøren beslutte å suspendere et nemndmedlem midlertidig eller oppheve utnevnelsen. Det samme gjelder dersom et nemndmedlem får et vedtak mot seg, eller blir etterforsket eller idømt straff, på grunn av forhold som omfattes av lov om dyrevelferd, eller overtredelser som regnes som forbrytelser etter andre lover. Beslutning om å suspendere eller oppheve utnevnelsen skal varsles skriftlig, og nemndmedlemmet skal gis adgang å uttale seg før endelig avgjørelse fattes. Regiondirektørens avgjørelse om å suspendere eller oppheve utnevnelsen av et nemndmedlem kan påklages til Mattilsynets hovedkontor. Saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven og tjenestemannsloven om oppsigelse, ordensstraff og avskjed for tjenestemenn i Staten kommer til anvendelse så langt de passer.

8. Økonomi mv.

Dyrevernnemnda sender alle regninger for møtegodtgjøring, reiser, tjenestekjøp mv. fortløpende til avdelingssjefen.

Nemndmedlemmene får møte- og utgiftsgodtgjørelse i samsvar med eget regulativ for godtgjørelse mv. for medlemmer i dyrevernnemndene.

9. Internkontroll

For å kunne føre internkontroll med at bruken av dyrevernnemnda er i tråd med denne instruksjonen, skal medlemmene av nemnda registreres i MATS med rollen «Medlem i dyrevernnemnda» når de deltar på inspeksjon.

Endringer

Utgave	Godkjent	Godkjent av	Utarbeidet av	Endring
01	15.6.2010	krlan	babir	1. utgave av dokumentet godkjent.
02	04.2.2016	Hibre	babir	2. utgave. Endring som følge av ny organisasjon og noen andre justeringer.
03	6.12.2018		babir	Endring om dokumenthåndtering punkt 7 etter innføring av GDPR i personopplysningsloven
04	04.03.2020	kajba	Arbeidsgruppe, ledet av regiondirektør region midt	Endringer etter totalgjennomgang av bruk av dyrevernnemndene

05	20.06.2020	kajba	tokne	Presisering av rolle og arbeidsoppgaver
----	------------	-------	-------	---